

Náš List

Neodvisno politično glasilo za Slovence

Izhaja vsak petek, ako je ta dan praznik pa dan poprej. Velja za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Naročnina se plačuje vnaprej, na naročbe brez istočasno vposiane naročnine se ne ozira. — Posamezne številke po trafikah po 10 v. Pošilja se tudi „Slov. Gospodinja“ posebej.

Z mesečno prilogo
Slovenska Gospodinja

Dopisi naj se pošiljajo na naslov: Uredništvo „Našega Lista“ v Ljubljani. Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo je v Kamniku, kamor naj se izvoli pošiljati naročnino in reklamacije. — Oglasi se računajo tristoletna petit-vrsta po 12, 10 in 8 vin. za 1-, 2- oz. 3krat, za večkrat izdatno znižane cene.

Vsebina: Jugoslovanska ideja in Slovenci. — Politični pregled. — Štajersko: Razno. — Koroško: Razno. — Primorsko: Pismo iz Trsta. Razno. — Kranjsko: Razno. — Za domači napredek. — Prosveta. — Socijalno gibanje. — Raznoterosti. Podlistek: Moja smrt. — Ženska lepota.

Jugoslovanska ideja in Slovenci.

Dr. H. Tuma — Gorica.

(Dalje.)

Isto sovraštvo do Slovanstva, koje Nemčija izrablja za svoje svrhe, zavedlo je avstrijske vladne kroge tudi v podpiranje Italijanov ob Adriji in Dalmaciji — do najnovejše dobe. Trst, Adrija, Solun, Belo (egejsko) morje je za Avstrijo vitalno vprašanje. No — povsod ondi je kultivirala italijanizem. V Trstu protežirala je naseljevanje Italijanov iz kraljevine; trgovske in industrijske šole so zgolj laške. Lloyd je italijanski zavod. To priznava i baron Chlumecy o onih Italijanih, katerih narodnost se kot nikjer ne respektira (str. 25): „Žalostno je, da moramo priznati, da smo mi sami bili oni, koji smo položili prvi in najjačji kamen za italijaniziranje Albanije . . . Je-li bilo potrebno, da smo baš mi gojili ondi italijanski jezik, italijanske misijonarje in duhovnike? (str. 161) . . . mi smo izorali zemljo, na koji je sedaj Italija posejala svoje seme. (str. 162) A vse to so modre glave avstrijskih državnikov vršile iz mržnje do Slovencev in Hrvatov. Krepka hrvatska rasa, ona, ki je dajala toliko moči Beneški, jim je bila inferijorna rasa! Slovencev niti omeniti ni bilo! Namesto, da bi bil za vsakega avstrijskega politika zdravega razuma aksijom, da se mora pohrvatiti Lloyd, trgovske in pomorske šole, vojno mornarico, prišla je vsa njih mož-

ganjska moč le do zaključka, da so Slovenci in Hrvatje „minderwertig.“

Kam, poleg tega, z nemškimi madjarskimi in aristokratskimi sinekurami? Ven z židovskimi priseljenci? — Reka je bila še sredi 19. stoletja hrvatska in danes ponaša se kot čisto italijansko mesto. Uspeh avstrijske politike! Malovaženje slovenskega in hrvatskega plemena slepi avstrijsko vlado, da ne vidi propadanja trgovine in pomorstva ob Adriji ravno vsled krive narodne vzgoje. — Trst, na videz pristno italijansko mesto, je ljudska zmes, med katero je res italijansko le, kar se je priselilo iz Italije. Da preneha ta vir — in moral bi pod treznim vodstvom vsake patrijotične vlade, — prelevi se v eni generaciji ves narodnostni značaj Trsta. Radi tega tudi vse talmi-italijanske institucije v Trstu nimajo notranje sile. Mirno trdim, da avstrijski Lloyd ne bo nikdar izvrševal svoje naloge, dokler bode zajemal svoje moštvo iz tržaških nižjih slojev in svoje častnike iz tržaškeiredente. Avstrija zopet pozablja na zgodovinska dejstva, da je benečansko brodovje bilo zmagonosno, dokler ji je bil na razpolaganje močni hrvatski lehet. Ne trdim tega iz nacionalnega šovinizma, marveč po biologičnem načelu, da je najslabše mešanica raznih življev, ki niso povse asimilirani, povse nov enoten organizem.

Dokler je imela Avstrija Lombardijo in Venecijo, si je italijansko pleme celoma pritegalo in asimiliralo ptuje elemente, bila je avstrijska vlada — ne imajoč pred seboj bližnje bodočnosti — še opravičena opirati se na italijansko pleme. Z letom 1866. morala je videti, da pride italijanski življ na vshodni obali Adrije ob svojo asimilujočo moč. No, ravno leta

moralo trajati, prej ko bi odkopali predor, in povrhu je pri tem delu bilo še treba mnogo skrbnosti in mogočnih strojev.

Bili smo torej v kleti brez izhoda zaprti, in naša smrt je bila samo vprašanje nekaj ur.

Mnogokrat je moja živahna domišljija delala na tej drami in spreminjala brez konca slike in prizore. V vlaku so bili možje, žene in otroci, čez sto oseb, in vršili so se tu vedno novi prizori.

Pač je bilo v vlaku nekaj zaloge jedil, ali to smo kmalu pojedli, in siromaki so se divje borili za zadnji kosček kruha. Tu je bil nek umirajoči stariček, ki so ga odriivali s pestmi, tam neka mati, ki se je bojevala kot volkulja, da preskrbi svojim otrokom par grizljajev. V mojem vagonu je bil nek mladi zakonski par; držala sta se objeta, upala nista nič več, ganila se nista več, samo rohljala sta v začenjajočem smrtnem boju.

Ker je ostala proga v predoru prosta, so ljudje izstopili in se plazili okrog vlaka kot tolpa lačnih volkov za plenom.

Tu ni bilo nikake stanovske razlike, bogatini in reveži, visoki in nizki so se gnjetli vsekrižem. Nek zelo bogat dostojanstvenik, zaslužen in visok, je jokal na vratu nekega ubogega delavca in ga imenoval brata.

1867. je Avstrija iz sovraštva do slovanskih plemen delila državo v dve polovici. Iz Nemčije pregnani srečolovec postal je nje prvi minister in s ponemčenimi liberalnimi Židi, (ki so jo ob enem do leta 1873 vedli po „kracha“) in slovanskimi renegati in janičari, sestavil nemško liberalno večino v parlamentu, brezobzirno slovanofobno birokracijo, ki je na najprešernejši način, zlorabeč temeljne zakone v prid nemškemu življu, skušala kolonizirati slovanske pokrajine. Vsa narodna žilavost, koju so razvili Čehi, Slovenci in Hrvatje tekom 40 let od konstitucije naprej, centralni vladi na Dunaju ni še odprla oči. „Dies ist wieder der alte, so oft mit blutiger Sübne sich rächende oesterreichische Erbfehler, dass wir die werbende Kraft der Ideen und die Macht der Volksbewegungen hochmütig geringschätzen, dass wir ihnen trotzdem zu können glauben, zu trotzen, indem wir sie erst ignorieren und wachsen lassen, und dann mit einem Machtwort sie zu bannen vermeinen! Als ob es möglich wäre, der organischen Entwicklung mit Erfolg die bloss mechanische Kraft entgegen zu setzen...“ (Chlumecy str. 223).“

Najgnjilejše kali propadanja birokracije pa avstrijska vlada kaže v blestečem napisu „Iustitia fundamentum regnorum.“ Ječe, ki so oklepale slovanske entuzijaste, prepovedi najvišjih sodnih oblasti, navzlic § 19 temeljnega zakona, rabiti svoj naroden jezik pred ptujim sodnikom na domači zemlji — so dejanske premise, iz katerih se da z gotovostjo sklepati na — gnjilo jedro. Avstrijska vlada ni nikdar znala, kaj je narodna vzgoja. Nisi bila nikdar v svesti, da je razvoj narodnosti predpogoj moči in kul-

Ni trpelo dolgo, in svetilke po vagonih so ugasnile, oglja v lokomotivi je že zdavnaj zmanjkalo, ogenj v njej ni več gorel, in če so hoteli ljudje priti od enega vagona do drugega, so se morali ob kolesih prtipati naprej, da so se znašli in se niso suvali. Z rokami so tipali tako naprej do lokomotive, ki so jo poznali po njenih mrzlih kovinskih drogih, po njenih ogromnih nepremičnih stanicah; zdaj je bila brezkoristna moč, ki je nema in nepremična stala v temi.

Ali je moglo biti kaj strašnejšega kot ta v skalnih stenah se nahajajoči vlak s svojimi živimi pokopanimi potniki, ki so umirali polagoma težke smrti.

In v svojih groznih sanjah sem si predstavljaj vse najstrašnejše posameznosti čisto natanko. Tuljenje in vzdihanje je prodiralo skozi temo, in nenadoma si začutil neznanega človeka, ki ga nisi slutil, poleg sebe, in ker nismo vedeli, kdo da je, je še bolj rastlo to neznanstvo. Kar pa mi je v mojih sanjah prizadevalo posebno trpljenje, poprej mi to ni padlo nikdar na pamet, to je bil mrz in popolno pomanjkanje zraka. Nikdar v svojem življenju me ni tako zeblo, bilo mi je, kot bi me ovijal leden plašč, kot bi mi silila prodirajoča vlaga v sredo lobanje in kosti. In pri tem sem mislil, da zmrznem, kot da je vsa pečina padla na

Moja smrt.

Spisal E. Zola.

(Dalje.)

IV.

Kako dolgo sem ostal tako, ne vem povedati; ena sekunda ali pa cela večnost sta si v nebiti enaka — in mene ni bilo več. Ali polagoma, še nejasno, toda vendar občutno, se mi je vračala zavest mojega življenja. Še sem spal, ali začel sem sanjati. In te sanje so bile podobne popolnoma neki čudni predstavi, ki me je poprej pogosto mučila. — Imel sem dar, da sem si izmišljeval grozne dogodke, in občutil sem neko, z grozo pomešano veselje, če sem se zamislil v tak položaj, da so se mi ježili lasje.

Zdelo se mi je, da me nekje, menda v domovini, pričakuje žena in da se moram peljati po železnici, da pridem k nji. — Vlak je vozil skozi predor in nenadoma je zadonelo strahovito, gromu enako bobnenje. Na obeh straneh se je zrušil predor, ali našega vlaka ni zadel niti en sam kamen, vagoni so ostali nepoškodovani, le oba konca predora sta bila zasuta, tako, da smo bili med skalnimi stenami, sredi hriba kot zazidani. Vsako upanje na pomoč, rešitev je bilo izključeno, najmanj en mesec bi

t u r e. Avstrijska vlada naslanjala se je vsekdar na črno-žolto vojsko, a ne ve, da gonilna moč vojske niso oficirske sablje in moderni topovi, ampak narodna volja. In to voljo $\frac{2}{3}$ delov svoje vojske zastuplja. „Nicht mit Waffen allein werden im zwanzigsten Jahrhunderte Länder und Völker unter fremde Botmässigkeit gezwungen. (Chlumecky str. 221.) Avstrijski vojskovodje ne vedo, kaj je storil francoski entuzijazem pred sto leti, ne vidijo, kaj je Japonsko vedlo do sijajne zmage. Še manj se pa avstrijska vlada zaveda, da je gonilna moč tudi pri organizaciji trgovine in industrije narodna volja. Podjetnost, delavnost, varčnost, ki so predpogoj isti, dado se pridobiti le po narodni vzgoji. Avstrija to odreka i Slovincem i Hrvatom.

No, kakor Avstrija ni vedela in še danes ne ve, kaj je narodnostna vzgoja, toliko bolj to ve in zna izvajati mlada in čila Italija. Kolikor bolj omahljiva je notranja vlada avstrijska, tem ravnejši pot hodi italijanska, čim bolj je avstrijska diplomacija cincava in v nejasnem, toliko zavednejše nastopa italijanska. Zdrav, neodoljiv naroden entuzijazem preveva italijansko armado od zadnjega moža do najvišjega generala. Tega avstrijska armada poznati ne sme — mož je Slovan, kojemu se izruva narodni ponos, oficirji in general je — Nemeec, gospodar. S pomočjo sorodne Francije vrgel je Piemont mogočno Avstrijo iz Italije. Narodni entuzijazem bila je gonilna sila mlade Italije, da se je tekom ene generacije moralno in ekonomično prerodila. Sreča Italije pa je bilo i to, da jo je železni kancelar Bismark hotel odtrgati od Francije v svrhu izolacije. Tripolis in sredozemska politika naj bi bilo jabolko razpora med sorodnima latinskima državama! In bilo je. Francija se je po intencijah Bismarka izolirala in počel se je gospodarski boj med njo in Italijo.

Prišla je trozveza. Nenaravna za Avstrijo, a dejanski na ogromno korist Italije. Italija ima se trozvezi zahvaliti za svojo ekonomično in finančno ujedinjenje in ojačenje. Es heisst dem bewundernswerten italienischen Schaffensdrange keineswegs die Anerkennung versagen, wenn wir feststellen, das Italiens grosser wirtschaftlicher Aufschwung ohne die Anlehnung an Deutschland und Oesterreich niemals in diesem Ausmasse hätte erfolgen können. (Chlumecky, str. 10.) Die latente Kraft, welche der italienischen Volkswirtschaft inne wohnt, hätte sich niemals so unbehindert entfalten können, wenn nicht die grosse Aufnahmefähigkeit der deutsch-oesterreichischen Marktes, besonders aber die durch den Dreibund gebotenen Friedensgarantien diese glänzende ekonomische Entwicklung gefördert hätten. (Chlumecky, str. 46.) Tega so si bili italijanski državniki polno v svesti. Narodni latinski entuzijazem vlekel je

moje prsi, kot da pritiska z vso težo in me hoče zadušiti. V tem je zadonel nenadoma radosten krik.

Že nekaj časa se nam je zdelo, da slišimo šum od daleč in zibali smo se v nadi, da nas skušajo odzunaj rešiti. Ali od tam, kjer se je slišal šum, ni prišla rešitev; nekdo od nas je našel v predoru nekak rov, neko vrsto zračnega vodnjaka, in tedaj je zakričal radosti, in vsi smo začutili v tem nado na rešitev; hiteli smo blizu in videli smo vsi oni rov, in nad njim smo zagledali moder sijaj, ne večji od zvezde. O, kaka radost, modrina, ki je od daleč pozdravljala v našo temno noč, ta mali košček je bilo nebo! In mi smo se mu vrgli nasproti, da dihamo, in zapazili smo razločno več temnih točk, ki so se pregibale; bili so gotovi delavci, ki so nas hoteli rešiti.

Tedaj smo začeli klicati in kričati: Rešeni, rešeni! In vsi so stegnili trepetaje svoje roke nebeški luči nasproti.

Ti močni kriki so me vzbudili in povrnila se mi je zavest. Kje sem bil? Gotovo še v predoru. Ležal sem zleknjen podolgem in sem čutil stene ob desni in levi, ki so me stiskale in mi ovirale vsako gibanje. Hotel sem se vzdigniti, ali udaril sem močno z glavo. Torej me je

Italijane neodoljivo k Franciji, državniki pustili so ga sicer rasti, a držali so se iz oportunitetnih, ekonomičnih razlogov trozveze. Saj je Avstrija na veliko ekonomično škodo lastnih podanikov podpirala zvezno Italijo v boju s Francijo pri izvozu takrat glavnega produkta Italije, vina — z zloglasno vinsko klavzulo! — Italijanski državniki so se pa tudi skoro zavedali naravnega razvoja ekonomične sile ter po geografični legi svoje države in zgodovini sodili do cela prav, da je bodočnost v Orijentu in ne v zapadnem delu sredozemskega morja, kamor zopet potom naravnega razvoja sili južna Francija. Zato prepustili so le-tej italijansko Nizzo, italijansko Korsiko, svoje razmeroma male interese na severni Afriki. Saj se je Genova svojčas borila z Benečijo za Orijent! Kakor je Italija ljubosumna na svoj Trento, Trst in adrijsko Primorje, tako indiferentna je za kompaktno italijansko maso v Korsiki in Nizzu. — Kljub trozvezi iskala in pridobila si je Italija zopet prijateljstvo Francije in kljub italijanski Malti v Sredozemskem morju iskala in pridobila si je prijateljstvo Anglije. Italija ni bila nikdar odkritosrčna prijateljica Avstrije. Videla je v njej le državo, ki jo ekonomično v prvem stadiju razvoja jači, in kiji narodnostno pripravlja pot ob Adriji zbuja je sovraštvo balkanskih narodov proti sebi, pot na Balkan.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Pred državnim zborom. Vse avstrijske politične stranke kažejo željo, da si ustanove čim močnejši klub v prihodnjem državnem zboru, in da se sestavijo klubi v močne skupine. Čehi ustanovljajo svoj skupen klub, Rusini iz Galicije in Bukovine ustanove svoj poseben klub 33 članov, tri nemške stranke so stopile v isti klub. Samo veliki klubi bodo imeli moč v prihodnji zbornici avstrijskih narodov, strančice se porazgube v kaosu velikih grup.

Izid državnozbornih volitev je med drugim tudi pokazal, kako nekritično je stari državni zbor sestavil mnoga volilna okrožja. — Kot znano, so Italijani pretili onemogočiti volilno reformo z obstrukcijo. Zakaj? Vladni načrt je tržaške volilne okraje tako razdelil, da so bili trije gotovi italijanski meščanski stranki, a četrtega je namenil delavski stranki. Italijani pa niso hoteli niti enega mandata brez boja prepustiti socijalni demokraciji in so zahtevali s silnim patosom razdrobljenje proletarskega okraja. Mislili so pač, da so s tem obranili Trst pred socijalnodemokratsko povodnijo. Zbornica je ugodila tej njihovi želji, in sedaj je Trst namestu enega poslal štiri socijal. demokrate v zbornico. Kratkovidna, grabežljiva politika Italijanov se je na njih neusmiljeno maščevala. —

skalovje od vseh strani nagosto obdalo? In kje je bil modri sijaj, kam je šel košček neba? Izginil je, nobena luč ni več prodrla do mene, noben dih, hotelo me je zadušiti. Mraz me je znova pretresel, in zobje so mi slišno zaškletpetali!

Nenadoma sem se spomnil: Groza mi je ježila lase, grozna resnica me je spreletela kot led od glave do nog: Iz svoje smrti enake otrplosti, ki me je oklepala po cele ure, sem se vzbudil k novemu življenju. K novemu življenju! Strašno, saj sem ležal vendar v krsti, obsojen na smrt!

In vendar sem živel, da, živel sem, sem se lahko pregibal, otipal z rokami stranice v krsti. Da, živel sem, odprl sem lahko usta, sem lahko zaklical, govoril. In zaklical sem: Marjeta! Ali zatulil sem, in moj glas je v moji lešeni krsti tako strašno, hripavo zazvenel, da sem se ustrašil samega sebe. Moj Bog, torej je res! Lahko sem se premaknil, lahko zaklical in zakričal, da živim, a moj glas je onemel, ne da bi me kdo slišal. Bil sem zabit, zagreben, pod zemljo, živ pokopan!

(Dalje prih.)

Maldočehi zopet so se trudili, da dobe njim ne ljubi agrarci čim manj mandatov. Zato so prikrili iz mestnih in podeželnih krajev en volilni okraj. In tako so pripomogli socijalnim demokratom do najmanj 12 kmečkih okrajev, in so se v svoji sedanji posesti obdržali samo s pomočjo agrarcev, katere so hoteli z volilno geometrijo zdecimirati. — Najneumnejši pa je specifično gališki volilni način. Poljaki so si ga izmislili, da pritisnejo Maloruse ob steno, a pri tem so se pokazali slabe računarje. Malorusi imajo temu volilnemu sistemu zahvaliti najmanj 15 mandatov.

Vprašanje o slovanskih vseučiliščih. — Sedanja vlada je po volitvah samoljubno trdila, da bodo v novem parlamentu narodna vprašanja postavljena z dnevnega reda. Mesto tega se oglašja enozadrušim, še predno so duri novega parlamenta odprta, pred vsemi je pa vprašanje slovanskih vseučilišč. Žalostno je, da se to v svojem bistvu čisto kulturno vprašanje presoja v Avstriji s politično-narodnega stališča, no, s tem dejstvom pač treba računati. V državnem zboru bodo Čehi, Rusini, Slovenci razvili vseučiliško vprašanje in to po vsej pravici. „Slovenski Narod“ baš objavlja poziv na vse občinske zastope in društva, naj na dan otvoritve državnega zbora pošljejo naučenemu ministru telegrame, v katerih zahtevajo, da se nemudoma osnuje v Ljubljani slovensko vseučilišče. „Slov. Narod“ upa, da bodo to akcijo podpirali češki in rusinski poslanci. Upa s popolno pravico, zakaj v tem vprašanju položaj naravnost žene Slovence, Čeha in Rusine k vzajemnosti v državnem zboru. — Vseučiliško vprašanje bode provzročilo v državnem zboru nenavadno zanimivo skupino strank. Socijalna demokracija bode morala, ako ostane zvesta svojemu programu podpirati opravičene zahteve slovanskih narodov, dočim se jim bode na drugi strani velika večina Poljakov zaradi rusinskega vseučilišča uprla.

Štiridesetletnico kronanja ogrskim kraljem je naš cesar minoli pondeljek in torek praznoval v Budimpešti. Bila je to slavnost, polna grenkih čutov za našega cesarja, ki se je spominjal dolge dobe od leta 1867., ko je vse izvrševal, kar je prisegel pri svojem kronanju, mažarski politiki pa so hoteli, da bi od svojega kralja dosegli še to, kar jim ne more dati, ako noče razrušiti edinstva države. 1867. je kronanje pomenilo spravo med cesarjem in Ogrsko, danes pomeni krizo, ločitev in hude notranje boje. Pogodba, ki jo je sklenil vladar s sedaj vladajočo stranko na Ogrskem, se krha, zakaj ogrska vlada kljub temu ne misli odjenjati od svojih vojaških zahtev in ne bo dovolila povišanja števila novincev, ako vladar ne dovoli Madžarom narodne vojske. V ozadju te krize pa stoji vprašanje volilne reforme in tudi raz-

Ženska lepota.

Pomenek. — Dagobert W.

Od ognjevitih kitic starih Indijcev do najmlajšega lirika zveni slava ženski lepoti v tisoč in tisoč varijacijah. Kot rahel pomladni veter diha po rezkem cvetu junaških narodnih spevov, nad mračnimi slikami Divine Comedie plava pomirljivo svetla postava Beatričina, veliki Britanec slavi žensko lepoto v neumrljivih besedah, in v pesmih vseh klasikov zveni vedno čuvstvo najglobočjega spoštovanja napram čaru ženske lepote. Ali ne samo pesniki, umetniki, temveč tudi učenjaki, estetiki, fiziognomi so se v vseh časih bavili s to ljubko uganjko, ki se ne da določiti, noben secirski nož nam je ne more raztelesiti, noben učenjak ne razložiti.

V kavkaškem plemenu je bil svoj čas cel narod, ki se je posvetil kultu lepote. Grkom je bila telovadba samo umetnost izpopolniti telesno zdravje in lepoto. S tem so postali Grki v kiparstvu nedosegljivi, in njihov ideal lepote, Milonska Venera, nedosegljiv vzor. Veliko presečenjenje je prevzelo svet, ko je breslavski anatom, profesor Hasse, začel meriti glavo čudovitega kipa. Le pod nosom ležeči del obraza, torej usta in brada, je na obeh straneh strogo pravičen; vsa ostala glava je polna nepravil-

merje med Hrvatsko in Ogrsko je postalo tako kritično, da je sporazumljenje med tema narodoma nemogoče.

Nesramne ogrske zahteve. Pogajanja Avstrije z Ogrsko se nadaljujejo. — Madžari se drže trdovratno svojih zahtev glede upeljave carinske meje in delitve avstro-ogrsko banke v dve posebni banki, avstrijsko in ogrsko. Ta zahteva je zvitá, zakaj Madžari bi radi z avstrijskim denarjem osnovali svojo gospodarsko samostojnost in svojo banko, a pri tem zahtevajo, da bi se vpeljal prisilni kurs bankovcev v obeh državah. Madžari bi hoteli, da bi veljali v Avstriji ogrski bankovci brez ozira na to, kako je njih banka z zlatom založena. Od tega bi imeli velikanski dobiček, kajti 59 odstotkov od vsega kredita, ki ga daje avstro-ogrsko banka odpade na Ogrsko.

V ogrsko-hrvatskem državnem zboru v Budimpešti se vrši te dni velikanska debata o železničarski pragmatični sankciji, s katero hoče uzakoniti ogrska vlada madžarski jezik na državnih železnicah na Hrvatskem. Hrvatski poslanci govore dan za dnem dolge in temeljite hrvatske govore, v katerih pobijajo šovinizem svojih političnih zaveznikov, ki hočejo hrvatsko kraljestvo siloma utopiti v madžarski edinstveni državi. — Madžari besne, ker so morali dovoliti, da se v njihovem zboru govori hrvatski, že s tem dejstvom se ruši Madžarom iluzija o edinstveni državi.

Socijaldemokratski poslanci v posameznih državah. Glede števila svojih poslancev stoji avstrijska socijalna demokracija na drugem mestu. Na Ruskem jih je 132, v Avstriji 87, na Finskem 79, na Francoskem 52, na Nemškem 43, v Belgiji 32, na Angleškem 30, na Danskem 24, v Italiji 24, na Švedskem 14, na Norveškem 10, na Nizozemskem 7, v Luksemburškem 7, na Bolgarskem 6, v Švici 2, na Srbskem 1.

Nova italijanska postaja za torpedovke je zgrajena v Maranu, 25 morskih milj od Trsta. Pred Trst lahko dospe odtam ital. brodovje v 1 uri. — Iz Rima poročajo, da namerava ital. vlada zahtevati izredni kredit 200 milijonov lir za gradnjo 4 novih oklopnjač. Italija se pripravljá na boj zoper Avstrijo; imamo torej lepo sosedo in zaveznico.

Štajersko.

„Narodni svet“ za Štajersko. — Z veseljem smo pred par meseci poročali, da sta sklenili „Narodna stranka“ in klerikalna zveza na Štajerskem enotno skupno nastopanje v narodnogospodarskih vprašanjih, in se je v ta namen ustanovil „Narodni svet.“ A zdi se, da je bilo veselje prezgodnje. Dolgo je že od tega, kar se je ustanovil „Narodni svet,“ a razen par

nosti. Levo uho stoji višje od desnega; leva polovica lobanje je širja od desne; leva stran očesne globine leži višje in bližje sredini kot desna. Vsega tega si gotovo ni izmislil antični umetnik, temveč je le posnel po kake popolnem modelu. Tako je začel od dvomov trpinčeni anatom pri vseh pravilno in krepko traščeni ženskah meriti obe polovici in primerjati najdene mere. In glej! Skoro vedno sta pri človeku obrazni polovici neenaki in se razlikujeta natanko v onih točkah, ki se nahajajo na Milonski Veneri.

Lepota je enako zlatu raztresena po vsem svetu, seveda v neenaki meri, ker je ponekod več dragotine. Kot najbogatejša zlata dežela lepote veže Italija najprej naš pogled. Kateri pokrajini naj prisodimo prvenstvo? Vitki Florenčanki finih udov s svetlo poltjo kot jantara in z duhovitim obrazom? Ali gibki, energični Genuežanki šibke postave in brinetnega obraza? Ali plemenito-rasli Lombardčanki čudovite skladnosti, velikih oblik in podolgastih, smiselnih potez? Vse prekaša Rimljanka, ker Rim je klasični kraj modelov.

Lepota Španjolk ni manj slovita in je posledica mešane krvi. Prva nagrada pristoji Andaluzičankam. Mala ušesca, majhne roke in

malenkosti še ni storil ničesar, vsaj slišati ni, da bi bil kaj storil. Nemška obrambna društva, v prvi vrsti „Südmark“ deluje na vse kriplje, kupuje na jezikovni meji slovenska posestva in naseljuje nemške kmete, slovenski „Narodni svet“ pa se je edino konstituiral, sedaj pa že spi. To je malomarnost, ki se jo mora obsojati najostreje.

Celjski magistrat proti Slovincem. — „Posojilnica“ v Celju ima v Graški ulici hišo z vrtom. Ker je hiša že stara, jo je sklenila podreti in na njenem mestu zgraditi veliko moderno trinadstropno hišo. Že pred par leti je prosila mestni magistrat za stavbno dovoljenje, ki ga pa ni dobila. Da bi se stvar končno vendarle rešila, je „Posojilnica“ vložila novo prošnjo za stavbno dovoljenje. Povsod drugod, kjer ne prevladuje toliko naroden šovinizem, bi kratkim potom dovolili zgradbo, to tem bolj, ker odgovarjajo načrti popolnoma predpisom in ker bi bila nova hiša v največjo olepšavo mesta. No, celjski mestni očetje niso pristopni treznemu preudarku, marveč se dajo voditi zgolj svoji narodni nestrpnosti. Pretekli petek je mestni občinski svet razpravljá o prošnji „Posojilnice“ in jo seveda, kakor je pričakoval vsakdo, ki pozna celjske mestne očete, odklonil. V isti seji je prišla v razpravo tudi prošnja slovenskega trgovca Roberta Diehla, da bi se odobril zakup gostilne „Zur Stadt Graz“ mesarju Jos. Stelzerju. Ker je Stelzer Slovenec, je bil to za mestne očete že zadosten vzrok, da so prošnjo odbili. Celjski Slovinci so priča dan na dan najstrastnejši narodni nestrpnosti in občutijo na svoji koži zagrizeno nemško sovraštvo napram vsemu, kar je slovensko. Zakaj niste bolj narодно zavedni in dosledni? Ali niste krivi sami, da si upa mestni svet tako z vami postopati?

Iz Celja. Nikjer na Slovenskem ni nemčurska nestrpnost tako velika kakor v našem Celju. O tem zna povedati samo tisti, ki je nekaj časa tukaj bival. — Umestno se vidi n. pr. celjskemu nemčurju, ako vidi slovenskega uradnika na ulici s slovenskim časnikom, da ga ovadi pri predstojniku dotičnega urada, češ — s slovenskimi listi v roki provocira na ulici mirne celjske nemčurje. Drugje kaj enakega res ni mogoče. Pa lahko rečem, da smo tega sami krivi s svojo popolno narodno desorganizacijo in raditega raste tem ljudem greben. — Znano je že, da so naši mestni očetje sklenili kot Mariborčani — prepovedati slovenske napise, ki visijo v zrak, češ — to je mestni zrak — seveda nemški — do katerega nimajo Slovinci nobenih pravic.

Če ta izum ne meji na burke Don Kišota, potem ne vem, kaj naj primerjamo tem budalostim. Kaj takega lahko stuhtata samo propali Wastiau in naš Jabornegg. To je narodni šovinizem prve vrste! Ali hočejo znabiti s tem kmete preslepiti, da bi ne znali, kje je slovenski ali nemčurski trgovec? Motijo se, ako tako mi-

noge so arabska dedščina, ne manj brinetna in svilena polt, oči v obliki mandelnov z širokimi, težkimi trepalnicami, oster drzno oblikovani nos in čvrsta, nekoliko ostrá bradica ter lična, a polna postava in temperament, ki meji na lenost in divjo strast.

Tip Francozinje si menda tako nasprotuje, da se ga komaj določi. Ali vsa težkoča izgine, ako se ne oziramo na oficijelno enotno merilo in gledamo samo na razliko med Provenčalkami in severnimi Francozinjami. — Provenčalka je večja in lepša, njen obraz je rjavkast, iz velikih rjavih očí govori ognjevitá, drzna duša, čelo je plemenito in visoko, nos kaže fino, valovito črto, in usta so ljubka. Za nagrado lepote se bore deklice iz Arlesa, Tarascona in Beaucaira. Severna Francozinja ima svetlejši obraz, čelo manj visoko, drzna črta upognjenega nosu na jugu se umakne pikantnemu topemu nosku, a namesto kodrastih južnih las imajo gladke. Postava je v mladosti presuha, a v poznejših letih premočna. Nasproti temu pa ima izključno predpravico na vedrino duha, izbrano prisrčnost, fino premišljeno koketerijo in neskončno ljubeznivost, da nadomesti lepoto.

(Konec prih.)

slijo; poskrbeli bomo že na drug način, da bomo trgovca - narodnjaka razločevali od nemčurja. Naši nemčurški tudi „fehtajo“ denar za neko „Bismarck-Warte,“ katera naj bi tujeu kazala, da tukaj prebivajo sami Nemci. Slovinci naj bi se pri vsakem pogledu na to „varto“ jezili, kakor je pisala „vahtarca.“ Mislím pa, da se nihče ne bode radi tega togotil, ampak le smejal. Svetujem vam samo, da napravite na „varto“ strelovod, ker slovenski Bog bliska in groma — Perun — vas ima na piki. Glejte, da ne treščí vanjo.

Difficile est satiram non scribere!

Perun.

V Ptuju priredi prihodnje leto podružnice „Südmarke“ in „Schulvereina“ veliko poletno ljudsko slavnost, združeno z obrtno in poljedelsko razstavo. Izvolil se je poseben odbor, ki bo skrbel za to, da se bo postavila velika dvorana, v kateri bode imelo prostora tisoč ljudi. Ta misel praktičnih Nemcev je zelo dobra: — ali bi je ne mogla izrabiti tudi naša narodna društva?

Koroško.

Slovenskih glasov ob letošnjih državno-zborskih volitvah je bilo oddanih 9441. To število kaže, da gresta koroškim Slovincem najmanj 2 poslance, in celo trije, ker je n. pr. nemški poslanec Dobernig bil izvoljen v Celovecu samo z 2009 glasovi, in Pirker v Šentvidu z 2368. — Izmed vseh poslancev na Koroškem je bil izvoljen Slovenec Grafenauer z največ glasovi. Pomisliti je treba, da bi bilo število slovenskih glasov še večje, ako bi bili v vseh okrajih postavljeni slovenski narodni kandidatje. Ne, slovenski narod na Koroškem še ne umira; to se pokazale te volitve.

Jeza nad Slovinci. Nemški listi ne morejo pozabiti, da so bili ravno slovenski glasovi odločilni za socij. demokratsko Riesejevo zmago v beljaškem okraju. Udrihajo in udarjajo po slovenskih volilcih, kolikor je mogoče. Nobena psovka se tem kulturonosecem ne zdi pregrda. Svoje naročnike s tako hrano prav lahko krmijo, vsak pameten človek pa, ki si prilastuje le nekaj politične zrelosti, bo nastop slovenskih volilcev v Beljaku razumel. Nemci in nemškutarji hočejo Slovence prisiliti, da bi trobili v njihov rog in prisegli na njih program, a jedva se je začelo tudi med Slovinci daniti, narodna zavest se vzbuja, prodrla je do vsake še tako skrite kočé, in zato je nemškonaacionalnemu gospodstvu nad Slovinci za vedno odzvonilo. Mi Slovinci na Koroškem ne sovražimo nobenega naroda in želimo tudi Nemcem, kakor vsem drugim, da živijo svoje narodno življenje svobodno. Mi zahtevamo samo to, da bomo tudi mi mogli mirno živeti. 14. majnik je sijajno pokazal, da imamo pravico do takega življenja. Gospod držav. poslanec Grafenauer pa že poskrbi zato, da se bomo znanprej kulturno in gospodarsko tudi lažje razvijali kakor dosedaj. — Upamo, da bo našel v vseh slovenskih narodnih poslancih pri svojem delu krepko oporo.

Narodna šola v Št. Jakobu. Temeljni kamen šentjakobski narodni šoli polože v nedeljo dne 14. julija t. l., na kar opozarjamo vsa narodna društva. — „Mir“ vabi „brate Slovence iz vseh slovenskih pokrajin k temu slovesnemu dejanju, ki bo najsijajnejši dokaz, da koroški Slovinci vedo in znajo braniti svojo narodno last.“

Velikovec. Ellersdorferjevo število glasov v slovenskem sodnem okraju velikovškem znaša lepo večino 480 glasov. — To je dokaz, kaka velikanska krivica se nam je zgodila, da smo prideljeni dvema nemškima sodnima okrajema. Ta večina nam pa tudi pove, kako bode izpadla pri nas prihodnja deželnozborska volitev. —

Ziljsko železnico nameravajo podaljšati do Kotelj v zgornji Zilski dolini. Pravijo, da ima to v prvi vrsti strateški pomen.

Primorsko.

Pismo iz Trsta.

Trst, 7. junija 1907.

V Trstu se sedaj strogo o politiki malo govori. Socijalisti so se nagovorili o svojem bodočem delu in bodočih zmagah. Slovencem so priporočili, naj izvesijo na „Narodnem domu“ zastavo na pol droga. Socijalistična masa je postala objestna, voditelji so se zresnili, ker najbrže dobro vedo, da je lahko priti do zmage novim ljudem, ki morejo ponižani ulici samo obetati, ali da je v današnjih dneh tudi pri najboljši volji težko oživotvoriti še tako ponižne želje. A potem? Ulica ostane ulica. Ona danes gospodari v Trstu, poje in se z žalitvami maščuje nad mrtvimi, izzivlje često krvave spopade, a Bog zna vsebino bodočih pesmi taiste ulice!

Medtem se italijanska liberalna stranka reorganizira. Tiho, skrivaj. Javno ne razpravlja. Pristaši iredentizma se morajo sedaj zanimati za internacijonalne konjske dirke, za svečane obletnice raznih ustanov, za novo blaznico, pa tudi za draginjo kruha in mesa. — Circenses (zabav) je dovolj, ali panem (kruh) — podražil se je, a to je velika skrb za socijaliste, ki so obetali pred volitvami pitana teleta poulični masi.

Slovenci še niso izvesili zastave na pol droga. Nasprotno: po 14. maju je opaziti povsod več veselja za delo. Novo leto nam bo prineslo do bro t r g o v s k o š o l o, ki jo bodo ustanovili od prihranjenega kapitala nedavno postavljene banke: „Trgovska-obrotna zadruga“; vsi sloji našega naroda se pripravljajo, da po 25letni borbi za ljudsko šolo dvignejo svojo zahtevo za to šolo, in zdaj toliko dostojanstveneje, ker so volilne žare v mestu nabrale do 4000 slovenskih glasov. Ne vemo, ali bo vlada našla način, da prisili tukajšnji magistrat, da vrši napram tržaškim Slovencem svoje dolžnosti. Mnogi pravijo, da smo mi vladini ljubljenci, ali šolska revščina naša odkriva nizko postopanje te mačehinske vlade.

Še eno veselo vest! Prihodnjo gledališko sezono bomo imeli tudi mi svoje stalno gledališko društvo. Na svojem šestem letnem zboru je sklenilo naše dramatsko diletantsko društvo, da se preporodi v stalno društvo. — Odločeno je tudi angažirati za režiserja prvaka ljubljanskega gledališča, umetnika Antona Verovška in še nekoliko dobrih umetnikov, ki bodo ustvarili začetek naše dramatične šole v Trstu. Med našimi diletanti je nekaj izvrstnih sil, in je nade, da se bo naše gledališče skoro dvignilo do popolnosti, da popolnoma zadovolji naš narod in ga polagoma odtuji italijanskim gledališčem, na katera je bilo doslej izključno navezano.

Da so se Slovenci v Trstu odločili za ta korak, je najboljši dokaz, da slovenstvo tu napreduje. Pozornica v našem „Narodnem domu“ postaja pretesna.

Bilo srečno!

Klerikalno izdajstvo. „Soča“ poroča, da je izvedela iz gotovega vira, da je dunajska vlada za potrjenje sklenjenega novega volilnega reda, in ga hoče predložiti cesarju v potrjenje. — Slovenski goriški klerikalci so zakrivali pravo narodno izdajstvo, ko so svoj čas v dež. zboru skupaj z ital. poslanci sklenili novi volilni red. Po njem je v dveh tretjinah slovenska Goriška izročena na nedogleden čas italijanskemu prvenstvu, ker bode v novem dežel. zboru 15 ital. napram 14 slovenskim poslancem.

Vprašanje ljudskih knjižnic. Na Goriškem se snuje sedaj agrarna stranka, in sicer nele kot stanovsko-strokovna, ampak tudi kot politična organizacija. Ali vse organizacije in agitacije ne bodo koristile kmečkemu stanu, ako ne bomo zaeno skrbeli, da se duševno povzdigne, da se povzpne na višjo stopinjo izobrazbe. Poleg šole so ljudske knjižnice najboljše sredstvo v ta velevažni namen. Ljudske knjižnice v raznih evropskih državah so neizmerno mnogo pripomogle v širjenje splošne naobrazbe, pospeševale so vseobči napredek in s tem splošno blaginjo. Tudi naš kmet se mora primerno na-

obraziti, a potem pride gotovo čas, ko si bo znal sam pomagati potom svojih organizacij. Vprašanje je le, kakim potom pridemo do primernega števila ljudskih knjižnic po deželi. — Ponekod, n. pr. v Ajdovščini, se snujejo društva v ta namen. Krajša pot bi bila, ako bi občine same začele snovati ljudske knjižnice. In na Krasu je občina Avber, ki je lani dovolila 50 kron v ta namen, da se osnuje knjižnica v vasi. Župani, posnemajte!

Družba sv. Cirila in Metoda za Istro je imela v nedeljo v Pazinu svoj občni zbor. Ta dan je praznovala hrvatska misel v srcu Istre oduševljeno narodno slavje, ki se ga je udeležilo okrog 8000 naroda. Govorniki so naglašali, da je „goloroki istrski mučenik z junastvom brez primere izpremenil italijansko skalo v hrvatsko utrdbo.“ — Delo družbe je bilo minolo leto obilno in je napredovalo. Dohodkov je bilo 107.820 kron, a stroškov 61.000 kron, tako da se je družbeno premoženje povečalo za 46.000 kron. Sedaj znaša 238.000 K. Družba vzdržuje 20 šol z 28 učitelji in 2 otroška vrta. — Slovenci, vzgledujmo se na Hrvatih, kaj premore požrtvovalnost in globoka ljubezen do domovine.

Trta se razvija letos po Goriškem jako bujno. Tam, kjer niso trpele trte minolo leto od peronospore, videti je krasen zarod. — Izlasti cepljene trte kažejo lepo. Ker pa je bilo vreme v zadnjem času nekoliko bolj vlažno, je nevarno, da se pojavi letos peronospora, ako ne bodo vinogradniki pridno škropili.

Kranjsko.

O skupnem jugoslovanskem klubu so izrekli že malone vsi avstrijski jugoslovanski listi svoje mnenje. Vsi razen klerikalnega „Slovenca“ izražajo enodušno svoje zahteve po skupnem jugoslovanskem klubu, iz katerega ne sme biti izključen noben slovenski, pa tudi ne srbski poslanec, kakor je pred tedni to hotel imeti vodja slovenskih klerikalcev. Ako se Slovenci medseboj ne sporazumemo, ustanove hrvatski in srbski poslanci svoj poseben klub. „Sl. Narod“ si predstavlja jugoslovanski klub tako, da bi vezal člane samo v narodno-gospodarskih vprašanjih, skupni jugoslovanski klub naj bi torej bil samo zveza posameznih političnih klubov, ki naj bi imeli tudi nadalje vsak svojo posebno organizacijo. V kulturnih vprašanjih, v prvi vrsti glede vprašanja ločitve cerkve od države, ki bo prišlo v prihodnjem državnem zboru gotovo na dnevni red, pa naj skupni jugoslovanski klub svojim članom ne veže rok, t. j. da bodo lahko glasovali po svojem strankarskem prepričanju. — Istrski poslanci so se izjavili, da smatrajo edino pravilnim združenje vseh jugoslovanskih državnih poslancev v en klub ter da hočejo v tem smislu delovati pri vseh jugoslovanskih poslancih. Hkrati so obljubili, da oni prevzamejo iniciativo za tak skupen klub, ako tega ne bi storil predvsem dalmatinski deželni poslanec dr. Ivčević.

Klic po umetniški razstavi v Ljubljani. „Kdaj nam priredite, slovenski umetniki, zopet kako razstavo v Ljubljani?“ vprašuje naivno nek (pseudo-) umetnik v „Sl. Narodu“ 12. junija. Temu ljubitelju umetnikov in sploh slovenski javnosti par besed v odgovor: Slovensko in posebej ljubljansko občinstvo je s svojim prezirljivim nastopom odgnalo domače umetnike od sebe. To se je zgodilo pri prvi in posebno še pri drugi umetniški razstavi l. 1902 v Ljubljani. Naša inteligenca nele da ni kupila niti ene slike, je javno sramotila naše umetnike, da so imeli poleg finančijelne škode pretrpeti še moralno ponižanje. Naša kritika je naravnost ubijala naše umetnike, češ, naj se z enakimi stvarmi več ne prikažejo pred javnost in jim zlobno svetovala, naj se začno baviti z resnejimi stvarmi. Zato so se v naslednjih letih odtujili Ljubljani in razstavili svoje stvari na Dunaju, kjer so želi veliko priznanja; razstavili so v Belgradu in Sofiji, kjer je pokazalo srbsko in bolgarsko občinstvo mnogo večje umevanje umetnosti kot pa slovensko. Zategadelj je slovenski umetnosti pot v Ljubljano zaprta, dokler naša

javnost z dejanji ne pokaže, da ji je res na srcu njen razcvet. Zategadelj slovenski umetniki ne morejo povabiti svojih jugoslovanskih tovarišev na razstavo v Ljubljano, ker jih pri nas ne čaka drugega kot zasmeh in preziranje ljubljanske lepoteželjne publike.

Ulični napisi v Ljubljani. V seji občinskega sveta dne 11. junija so sklenili mestni odborniki, da se imena vseh cest, ulic in trgov napravijo samo v slovenskem jeziku in je magistratu naročil, da pri deželnem odboru izposluje pritrditev temu sklepu.

Pismo iz Ljubljane prinaša „Domovina“ v števil. od 2. junija, v katerem pravi dopisnik med drugim: Gotovo pa je, da vsled našega divjega strankarskega boja Nemci uživajo vse predprave privilegiranih, nedotakljivih političnih bonvivantov. Obe slovenski stranki napadata posamezne uradnike in trgovce, pristaše nasprotne stranke, a nemoteno se bogatijo in šopirijo nemški podjetniki, nemški trgovci, nemški obrtniki in nemoteno uganjajo najstrastnejšo protislovensko politiko številni nemški uradniki. One Slovence, ki so dramili nekaj narodne zavednosti, pa zasmehujeta obe stranki. Sramotno so propadli Nemci in njihovi zavezniki. Da, ravno podpora Nemcev je strmo-glavila klerikalnega agitatorja in prinesla Hribarju tako lepo večino. Silno veliko izmed obeh strank stoječih tukajšnjih Slovencev je šlo volit Hribarja, ko so slišali, da postavijo Nemci kandidata in še popolnejše je bilo njih število, ko so se zvezali Nemci s klerikalci. Škoda le, da ravno ta moment „Slov. Narod“ sedaj podcenjuje, in vendar bi ga lahko porabila list in stranka v svojo največjo korist. Če ne bi stal faktum: nemška zveza in značajna, delavna Hribarjeva oseba kot kandidat, bi bilo razmerje glasov precej drugačno. V narodni ideji je še vedno neizrekljiva politična moč, ki se pa pri nas premalo vpošteva. To nam kaže nastop in postopanje najzrelejšega dela avstrijskih socialnih demokratov: češki socialni demokratje, ki so si postavili naravnost narodno-radikalni program. Samoumevno je, da narodnost ne sme biti fraza, ampak s smotrenim socialnim in gospodarskim delom spojeno narodno mišljenje. Tako narodno delo prinaša trajne uspehe, to značijo uspehi tržaških in koroških Slovencev. Frazerstvo brez dela propade prej ali slej. Tudi ne razume narodne ideje prav tisti, kdor jo tolmači drugače. Jasna in zanesljiva pot je dana narodno-napredni stranki v narodni ideji, ki sama na sebi zahteva poglobitev stremljenja, demokratiziranje ter socialno in gospodarsko delovanje. Če bodo vedeli po poleženem navdušenju njeni činitelji delovati in organizirati v tej smeri, bodo volitve prihodnjic pokazale drugo sliko.

Na brzovlakih, ki vozijo od Dunaja do Trsta in gredo skozi slovenske dežele, ni niti enega kondukerja, ki bi bil zmožen slovenskega jezika. Ker tudi Slovenci uporabljamo ta prometna sredstva, zato je preopravičena naša zahteva, da namestite v brzovlakih vsaj enega slovensčine zmožnega kondukerja, ki bo mogel opravljati svoj posel z ljudmi slovenske narodnosti. Slovenski državni poslanci, ki pojdete na Dunaj, boste morali v nemškem jeziku se sporazumeti s kondukerji. Ali vam ne bo to v nečast, da na svoji zemlji ne boste mogli izhajati v svojem jeziku? Ukrenite potrebno, da izgine ta sramota od nas! Kot da so brzovlaki samo za nemško in italijansko gospodo, a za nas samo mešanci, in da si smemo šteti v milost, ako nas samo hočejo sprejeti v brzovlake!

Deželni sanitetni svet kranjski kot najvišjo kranjsko zdravniško inštanco opozarjamo, naj poskrbi, da ne bodo železniški vozovi kranjskih železnic popljudani do skrajnosti in okuženi s strupenimi bacili, izmetanimi iz bolnih pljuč. Temu pride deželni sanitetni svet v okom, ako napravi energično vlogo na ravnateljstvo južne in državne železnice, da bosta ti dve inštanči pritrdili v svojih vozovih napise tudi v slovenskem jeziku, da se ne sme pljuvati na tla. Drugače ne more od naših ljudi nikdo zahtevati tega, ker ne razumejo prepovedi v tujih jezikih. Ker imenovani direkciji doslej nista upoštevali tozadevnih pritožb slovenskih listov,

češ, da so to samo šovinistični izbruhi, je dolžnost sanitetnega sveta, da stori v interesu zdravstva potrebne korake.

Ljubljančani, ki zahajate na kolodvorski peron, zahtevajte slovenskih peronskih vstopnic! Sramota je za nas, da te vstopnice eksistirajo doslej samo v nemškem jeziku. Kaj res sami priznavamo, da smo inferioren narod, da si damo tako zapostavljati svoj jezik! Vzgledujmo se na Čehih! Hodili bi na peron brez vstopnic, dokler bi ne izvojevali mesta svojemu jeziku. — Ako ne drugi, je poklican ljub. občinski svet, da pripomore slovenskemu jeziku do veljave tudi na peronskih kartah.

Nemški uradniki na Slovenskem. Sedaj je nastavljenih 539 nemških uradnikov na mestih, ki bi jih morali zavzemati Slovenci. Takih uradniških mest je na Kranjskem 97, Koroškem 63, Primorskem 171, a na Štajerskem celih 208.

Društvo „Mladika“ namerava v zmislu § 3. dr. pravil s prihodnjim šolskim letom v svojem penzjonatu otvoriti zasebno dekliško ljudsko šolo z omejenim številom gojenk. S prihodnjim šolskim letom se otvori I. razred. — Zglasila učenk, ki mislijo stopiti v I. razred, prejema ustno ali pa pismeno do 15. julija t. l. upravni odbor ženskega vzgojevalnega in naobraževalnega društva „Mladika“ v Ljubljani, Gosposke ulice, št. 14.

Dekliški licej v Ljubljani. V smislu sklepa ljubljanskega občinskega sveta se razširi mestna višja dekliška šola v Ljubljani v popoln dekliški licej s 6 razredi.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani pozivlja z okrožnico svoje podružnice, naj skličejo občne zборе, izvolijo nove odbore i. t. d. Družbino vodstvo s tem v mili obliki pove, da podružnice po večini ne spolnujejo svoje narodne dolžnosti, kar se mora ostro obsojati. Z mláčnostjo ne pridemo nikamor; kdor je len in noče delati v družbinem odboru, a se da vseeno voliti, zakrivi grd naroden greh. S tem samo onemogoči pridnemu rodoljubu delo v odboru. Sploh mora v vsakem društvu, posebej pa še v podružnicah družbe sv. Cirila in Metoda veljati načelo, da član v odborništvu ne prevzame časti, ampak delo.

Za domači napredek.

V izložbi trgovine L. Schwentnerja v Ljubljani je razstavil Peter Žmitek 23 kosov majoličnih del, pristno domače industrije, izgotovljenih v tovarni za kamenino Blaža Schnabl v Kamniku.

Oblike krožnikov in plošč so okrašene z moderniziranimi motivi narodne ornamentike in satiričnih figuralnih prizorov, kakor na krožnikih „Ženski dvoboj“ in „Pegam in Lambergar“, posneti iz starih končnic čebelnih panjev. Druga dela predočujejo portrete Prešerna in Gregorčiča, pokrajinske vide in simbolično stilistične vsebine, kakor plošča v tasi „Duhovi se klanjajo Svetovitu“ i. t. d. Tudi je nekaj ploščic v dokazilo, da se dajo porabiti za okrašenje pri stavbah in pohištvu.

S povsem opuščeno narodno ornamentiko, oblike, katere so nekaka abeceda za izraz idej, na podlagi razbiranja in premembe, se doseže povsem nove k dekoraciji prikladne oblike. Dajo se uspešno uporabljati v vseh strokah, se ve, k vsakemu materialu prikladno, n. pr. pri kamenju drugače nego pri lesu, pri tkanini drugače kakor pri papirju i. t. d.

Peter Žmitek se je mimo svojih t. zv. umetniških proizvajanj zavzel tudi za razne obrti, kjer se da uporabljati dekorativno okrašenje, poglobil se v prosto značajno narodno ornamentiko, katere motive že proučava leta in jih nabira. Kakor se tu vidi, začel je z uspehom uporabljati snov in jo prikladati k raznim obrtim, da tako oživi narodne okraske in jih na podlagi najdenega materiala sestavi in pomnoži.

Dela je samostojno sestavil Žmitek in jih slikal sam v zgoraj navedeni tovarni, med tem pa mu je pod vodstvom njegovim uspešno pomagal tudi sin tovarnarja Rudolf Schnabl ml., kateri si vse bolj in bolj osvoja namen podjetja.

Iz tega se razvidi, da bi bil skrajni čas, da se že enkrat zavemo in čislamo svoje, domače. Ozrimo se po svetu, vsak narod stremlji za tem, da goji svoje, domače in razpravlja o tem, kar mu je najbližje. Poglejmo Čehi! Joža Uprka na čelu nekaterih drugih umetnikov razširja narodno umetnost kot propovednik in ji prisvaja pravico nele samo doma, nego tudi drugod. V tem procvita domača um. obrt, se plemeni in izpodriva mesto usiljivemu tujemu dovozu.

Ker nas krajevne razmere vežejo oprijemati se poleg poljedelstva i. t. d., katero samo ne zadošča množini prebivalstva, tudi raznovrstnih obrti, oprimimo se tega! Mnogo imamo neizrabljene, življenske, nadarjene kali v sebi, da na podlagi zavestno napredujemo ter vztrajno sledimo za napredkom, posebno tam, kjer je že upeljano, ker do časa izboljšanja izrabljamo še vedno to, kar imamo v rokah. S tem bomo lahko izgotavljali to, kar rabimo sami, ne da bi za drag denar jemali od tujcev, s časom pa si na podlagi napredka lahko pridobimo priznanje tudi v tujini za morebitni izvoz, saj imamo na razpolago železnice in v bližini morja smo. Z resničnim delom izpričamo obstanek in narodno pravico, visokoteleči, nikdar neuresničeni nazori, tarnanje in zabavljanje pa naj ostanejo ob strani!

Ta slučaj nam priča, da se z neumornim delom da kaj doseči. Peter Žmitek je dokazal, da se z najjednostavnejšim materialom, katerega se ima ravno pri roki, da z resno voljo in znanjem napraviti tudi nekaj dobrega, treba pa je pri tem skrbeti, da se napreduje in potem bodo tudi dela popolnejša in lepša.

Večina so vsi ti majolični proizvodi posrečeni, zanimivi vsled originalnosti, pričakovati pa je še lepših del, ko se stvar razvije.

Pomislimo in naprej!

Prosveta.

Hrvatsko gledališče v Zagrebu je zaključilo letošnjo sezono dne 26. maja. Od začetka sezone, t. j. od začetka septembra je bilo v Hrvatskem gledališču vsega 239 predstav med njimi je bilo 139 dramskih, 93 operetnih, 3 operne, 3 baletne in 1 svečana predstava. V vsem se je odigralo 110 del, namreč 83 dram, 24 operet, 2 baleta in 1 opera. Od teh je bilo največ hrvatskih in slovanskih del (vsega 44), potem francoskih 31, nemških 25, angleških 8, a švedska 2. S početka sezone je obljubil gledališki program 24 novitet, a dal jih je 38, namreč 29 dram in 9 operet. Domačih hrvatskih novitet je bilo 12 dram in 5 operet. — Celotni gledališki brutto-dohodki te sezone znašajo — brez subvencije — 253.118 kron 2 v., in to: Lože so dale 32.690 kron, sedišča 7.568 kron. Prinos banov 2000 kron. Dnevni dohodki so znašali 190.472 kron 20 vin. — Povprečno je vsaka predstava dala 814 kron dnevnega brutto-dohodka brez abonon. Od lanskega leta so se gledališki dohodki zvišali za 39.432 kron 65 vin. in za 71.459 kron 96 vin. več nego v sezoni l. 1902/3. Subvencije: Cesarjeva subvencija hrv. gledališču znaša 20.000 kron, deželna 80.000 kron, a mestna 10.000 kron, skupaj 110.000 kron. — Kot znano, je hrvatsko gledališče prvo na slovanskem jugu po svoji umetniški vrednosti. Če primerjamo z njim naše siromaštvo, dramo z opero vred, vidimo, da niti zdaleka ne moremo tekmovati s Hrvati, čeprav letos še niso imeli svoje opere. Slovenski intendanci bi priporočili, naj se glede repertoarja učijo pri Hrvatih.

Leharjevi novi opereti. Skladatelj priljubljene operete „Die lustige Witwe,“ ki je lansko sezono doživela toliko slave in zaeno vzbudila opravičeno nezadovoljstvo med Slovani vsled svoje črnogorski knežji dvor sramoteče tendence, je napisal in izročil dunajskemu gledališču „An der Wien“ novo opereto „Mož s tremi ženami.“ Novo opereto bodo peli prvič začetkom nove gledališke sezone. Razen te operete sklada Lehar še drugo pod naslovom „Knežje dete.“ To opereto uprizore pozimi v Berlinu.

Socijalno gibanje.

Pomoč proti nasilstvu za volilno svobodo bi bila uvedba kloture, t. j. zakonske naredbi, ki določa, da se vsakemu volilcu vroči pred volilno komisijo nepopisana glasovnica, da se volilca pelje v eno posebno sobico, v katero se sam zapre in tukaj sam izpolni glasovnico, katero potem iz svoje sobice stopivši, odda volilni komisiji. Za tako reformo volilnega reda se bode z vso silo potegnili soc. dem. stranka v novem parlamentu in nadjati se je, da jo bodo v tem podpirale vse v resnici demokratske stranke, katere se bolj zanašajo na moč svojih načel nego na zdatnost kupovanja glasov, izmamljanja in popisovanja tujih glasovnic in kar je še podrobni „volilnih fines“. To bi bilo dobro sredstvo tudi proti terorizmu delodajalcev na svoje volilce.

O najbližjih nalogah državnega zbora piše novoizvoljeni svobodomiselnih nemški poslanec baron Hock v „Zeit“: Prva naloga novega parlamenta bode, da najde samega sebe, t. j. da stori velike skupine, zmogljive razviti velika politična vprašanja. Vlada bo morala pojasniti svoje stališče napram kršč. socijalni stranki, in temu primerno zavzamejo svobodomiselnih stranke svoje stališče napram vladi. — Glavno delo novega parlamenta bode posvečeno seveda avstro-ogrski nagodbi in pripravam k ločitvi obeh državnih polovic. — Najmanjšega dvoma ni, da bodo vse stranke vlado naravnost prisilile, da bode odločno branila politične in gospodarske življenske koristi Avstrije. Proti koncu obljublja Hock, da si bode prizadeval združiti vse svobodomiselnih stranke proti klerikalizmu v nujnem vprašanju svobodne šole.

Industrija v Avstriji je v neprestanem napredku. Da je gospodarski razvoj in gibanje tako malo znano širši javnosti, se je zahvaliti državni upravi, ki javnosti skoro nič ne seznanja z elementarnimi dejstvi gospodarskega življenja. V poslednjih 10. letih je število oseb, zaposlenih v industriji in trgovini, rastlo, ono v poljedelstvu padlo. To govori, da v avstrijskem gospodarstvu še ni nastopila doba, ki jo bivši francoski minister Meline označuje nakratko: Povratek k grudi.

Raznoterosti.

Mravlje, ki jezdi. O mravljah in njihovem življenju so že toliko pisali, a vendar odkrijejo še zmirom kaj novega, kar je vredno omeniti. Tako žive v Siamu, v srednji Aziji, male, sivočrne mravlje, pri katerih so mravlje-delavke polovico manjše od naših mravelj. Drže se večinoma na močvirnih krajih in korakajo v dolgih in širokih četah. Med njimi je opaziti tuintam vrsto večjih mravelj, katerim sedi na hrbtu mala mravlja in se nekaj časa počasi, a potem zopet zelo hitro pomika naprej z drugimi, skoči zdaj iz vrste ter se prevrača na hrbtu, pa se zopet vrne v vrsto. Kot znano, imajo mravlje dobro izurjene armade in urejeno policijo. Torej menijo, da so te majhne jezdeče mravlje — generali.

200 letnica rojstva Aleksandra Linnea. V petek je minilo 200 let, odkar se je rodil l. 1707. blizu mesteca Stonbrolinta v Švediji Aleksander Linne kot sin luteranskega župnika. Že izza mladega je kazal veliko veselje za prirodne lepote. V Švediji in v Nemčiji si ni mogel pridobiti dovolj priznanja, dokler ni na Nizozemskem našel mecena milijonarja Clifforta. L. 1735 je napravil na vseučilišču v Leydenu rigoroz in je postal doktor medicine. L. 1741 je bil na vseučilišču v Upsali imenovan rednim profesorjem medicine. Njegova slava se je hitro razširila, in kmalu so ga nazvali severnim Plinijem. Spisal je iz prirodnoznanstva okoli 300 knjig in razprav, a dopisoval je z vsemi tedanjimi učenjaki. Iz njegove vile pri Upsali so napravili Museum Linne.

Toinono iz kitajskega koledarja. Kitajci štejejo leta drugače kot mi. Oni ne štejejo let od Kristusovega rojstva, temveč od stvarjenja sveta kot vsi azijski narodi. Kitajci imajo zdaj 4543. leto, nimajo kot mi štirih, temveč tri letne dobe: Početek, sredinec in kraj. Njihovi tedni so dvojni: eni imajo štirinajst, a drugi deset dni. Njihov dan ima dvanajst ur, sedem ur dneva, pet ur noči. Zato pa je kitajska ura dvakrat daljša od evropske.

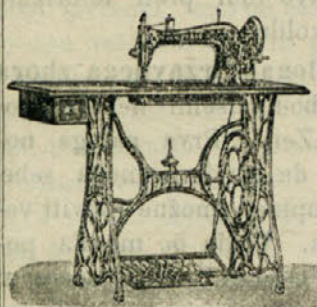
Steckenpferd-Lilijino mlečno milo

Bergmann & Co., Drazdane in Dečin ob Labi

je in ostane glasom vsak dan dohajajočih priznalnic navspejše izmed vseh medicinalnih mil zoper pege, kakor tudi v dosego in ohranitev nežne, mehke kože in rožne polti. Na prodaj komad po 80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, trgovinah s parfumerijami in milom in v brivnicah.

PFAFF šivalni stroji

so najboljši za družinsko uporabo. Šivajo, krpajo in vežejo. Neprekosljivi za obrtne namene, šivajo naprej in nazaj. **! Kroglasto ležišče !**

Glavni zastopnik **Fr. Tschinkel** Ljubljana • Kočevje Mestni trg 9. v gradu. 56

Pozornost vzbujajoča novost!

Poceni!

Na vsako sprehodno palico se lahko natakne

Praktično!

1 komad samo 2 K, 3 komadi 3 K 50 v.

Daljnogled — 50 kratno povečanje.

Pošilja po povzetju: Henrik Weiss, Dunaj, XIV./3, Sechshausenstrasse 5/23. Naročite takoj to Vas bo razveselilo!!

Odlikovana

v Parizu s častnim križcem, diplomom in zlato medaljo.

Patentirana

v 30 državah.

Streha prihodnosti!

Cementna zarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska

Praktična! Lepa!

Trpežnejša in bolj lahka streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:

Janko Traun

izdelovatelj cementnin na Glincah pri Ljubljani.

Zakonito zavarovano.

Vsako ponarejanje kaznjivo.

Edino pravi je le

Thierry-jev balzam

z zeleno znamko z nuno. 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patent. zamaškom K 5.—

Thierry-jevo centilolijsko mazilo

za vse se tako zastarane rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3.60. Razpošilja le proti predplači ali po povzetju.

Obe ti dve domači sredstvi sta kot najboljši splošno znani in svetovno slavni.

Naročila je nasloviti na

Lekarnar A. Thierry v Pregradi pri Rogški Slatini.

Dobiva se skoro v vseh lekarnah. Brošure s tisoči zahvalnih pisem zastoj in franko.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Brezskrbno

družinsko srečo garantira najvažnejša knjiga o preoblagodarjenju z otroci. Z nad tisoč zahval. pismi pošilja diskretno proti 90 v. v avstr. poštinih znamkah ga. A. Kaupa, Berlin S. W. 296 Lindenstrasse. 50.

Kopališče

Postaja c. kr. dr. železnic. 1 1/2 ure od Ljubljane. Skupno zdravljenje z vodo. (Zistem Priessnitz in Kneipp). Solne kopelji, kopelji v ogljikovi kislini in električne kopelji, zdravljenje z vročim suhim zrakom.

in vodno zdravišče

Masaža, zdravična telovadba. Uporabljanje elektrike. Zmerne cene. Odprto od 15. maja do oktobra.

Prospekte pošilja **Dr. Rud. Wackenreiter** zdravnik-voditelj in najemnik kopališča.

Kamnik na Kranjskem.

Rimska cesta 2.

Mišerjeve ulice 5.

Prva kranjska tvornica klavirjev v Ljubljani

WARBINEK-ovi

piani so neprekosljivi!

Klavirji, harmoniji, tudi samoigralni, električni. Prodaja se tudi na obroke. Stare klavirje jemljem v zameno. Dajem tudi na posodo. Uglasevanja in poprave se izvršujejo točno in dobro. Solidne cene. Petletna garancija. Prepričajte se osebno.

5000 kron zaslužka

plačam onemu, ki mi dokaže, da moja čudezna zbirka

600 kosov samo za fl. 2.50

ni priložnostni nakup in sicer:

Pristna švic. pat. sist. Roskopf žepna ura, točno regul. gre natančno, s 3letno tvorn. pis. garancijo; amer. double-zlata oklepna verižica; 2 amer. double-zlata prstana (za dame in gospode); angl. pozlač. garnitura; manšetni, ovratniški in naprstni gumbi; šdelni amer. žepni nožek; eleg. svilnata kravata najnov. kroja, barva in vzorec po želji; prekrasna naprsna igla s simili-briljantom; mična damska broža, poslednja novost, koristna žepna toaletna garnitura; eleg. pristno usnj. denarnica; par amer. butonov z imit. žlahtnim kamnom; pat. angl. vremenski tlakomer; salon. album s 36 umetn. ter najlepšimi pogledi sveta; prekr. koljé za na vrat ali v lasih iz pristnih jutrovskih biserov; 5 indijskih čarovnikov, razvedre vsako družbo in še 350 razl. predmetov, koristnih in neutrpljivih pri vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj z eleg. sist. Roskopf žepno uro, ki je sama dvakrat toliko vredna, samo gl. 2.50. Po povzetju ali denar naprej (tudi znamke) pošilja

S. Urbach, svetovna razpošiljalnica Krakov šte. 85.

N. B. Kdor naroči 2 zavitka, mu pridenem zastoj prima angl. britév ali 6 najfin. žepnih robocev. Za neugajajoče denar takoj nazaj, vsak riziko toraj izključen.

Mi vsi

nosimo le kravate od tvrdke Fr. Steiner, ker nam tam solidno postrežejo. — 6 kravate ali pentelje (ali 3 kravate in 3 pentlje) lepo sortirane 3 K, posebno fino sortirane 6 kom. 4 K. — Razpošiljalnica kravate Fr. Steiner, Dunaj, II. Kraftgasse 6/7. Pošilja po povzetju. Dovoljeno je zamenjati.

Razumne žene

zahtevajo knjigo „Die Störungen der Periode“, spisal dr. med. Lewis. Vposlati je K 1.20, prospekt zastoj. Z. Piervas, Kalk 245 b. Köln a. Rh.

Češko posteljno perje po nizki ceni!

5 kilo: novo naskubljeno K 9.60, boljše vrste K 12.—, belo puhasto naskubljeno K 18.— K 24.—, snežnobelo puhasto naskubljeno K 30.—, K 36.—. Razpošilja se franko po povzetju. Zamenja se ali vzame nazaj proti povrnjeni poštini.

Benedikt Sachsel, Lobes 369, P. Pizen, Češko.

Pozor gospodje in mladeniči!

V svoji lekarniški praksi, ki je izvršujem že več nogo 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast brk, brade in las, proti izpadanju brk in las in to je **KAPILOR št. 1**. On deluje, da lasje in brke postanejo gosti in dolgi, odstranjujejo prhljaj in vsako drugo kožno bolezen glave. — Naroči naj si ga vsaka družina. Imam mnogo priznalnic in zahvalnic. — Stane franko na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. — Naročajte samo pri meni pod naslovom

Peter Jurišič

lekarnar v Pakracu šte. 68 v Slavoniji.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1882

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1882

Podrejena skoncaciji „Zadružne zveze“ v Celju

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po

Poštno-hraniln. urada šte. 828.406.

4 1/2 %

Telefon šte. 185.

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8. do 12. in od 3. do 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Stanje hranilnih vlog K 11,060.929-20

Upravno premoženje kmetske posojilnice 31. dec. 1906 K 11,325.728-62.

Denarni promet K 50,486.935-14

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % o 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %. Posojilnica pa sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Schneider & Verovšek
 Trgovina z železnino in stroji
 na debelo in na drobno.
Ljubljana, Dunajska cesta 16
 Priporoča se za dobavo železnine vse vrste,
 zlasti: orodje, stroje in motorje za rako-
 delce, okove vse vrste za stavbe in po-
 hištvo, traverze, cement itd. Opozarjava na
 hitro in točno postrežbo! Nizke cene!

Veronika Kenda
 Ljubljana, Dunajska cesta 20
 Zaloga papirja,
 pisalnih in risalnih potrebščin
Glavna zaloga
Jos. Petričevih zvezkov

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
 Najbolj. kosm. zobo-
 čistilno sred-
 stvo!
SEYDLIN
 Izdelovatelj
O. Seydl
 Ljubljana, Spital-Stritar. ul. 7

ŽELODČNA TINKTURA
 odvajalna
LEKARJA PICCOLI-JA
 v LJUBLJANI
 pospešuje prebavo in odprtje
 telesa. Cenik brezplačno.
 Ena stekleničica 20 vinarjev.

Fran Čuden
 v Ljubljani v Prešernovih ulicah
 - Urar -

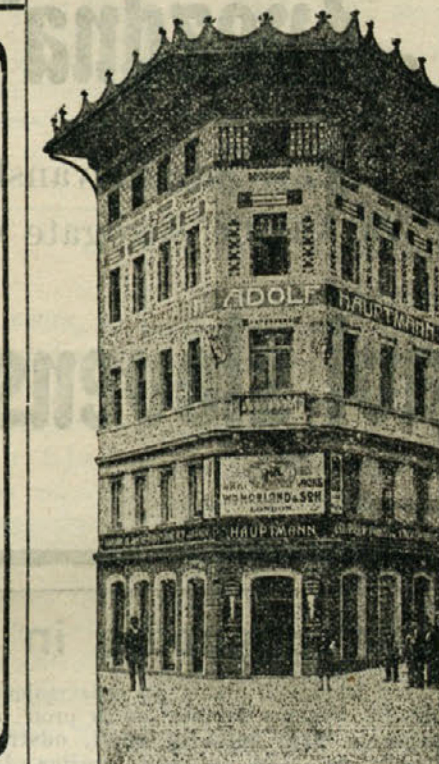
 Delničar tovar-
 niške družbe
 „UNION“
 za izdelovanje
 najboljših ur
 v Švici
 Trgovec z zlatino in srebrnino. Eksporl.
 Ceniki zastoj in poštnine prosti.
 Kot zanesljivo uro priporočam posebno „Union“.

Anton Turk
 knjigovez in založnik v Ljubljani na Dunajski cesti
 priporoča:
Kubična knjiga
 ali hitri računar za trgovce z lesom (na
 staro mero) K 3.20, s postnino 10 v. več.
Kubična računica
 (II. natis) cena 1 K, po pošti 10 v. več.
Nova kubična knjiga
 ali hitri računar za trgovce z lesom, po
 novi decimalni ali meterski meri. V pla-
 tno vezana 5 K, po pošti 20 vin. več.

Drogerija ANTON KANC
Ljubljana, Židovske ulice 1.
 priporoča: drogve, kemikalije, ustne vode in
 zobni prašek; redilne in posipalne moke za
 otroke, dišave, toaletne predmete, fotogra-
 fijske aparate in potrebščine, obvezila,
 sredstva za desinfekcijo, paste in vosek za
 tla, čaj, rum, konjak, mineralne vode in soli
 za kopel. Zaloga karbida.
 Oblastveno koncesionirana prodaja strupov.
Kupuje vsakovrstna zelišča (rože)
semena, korenine, cvetje, lubje itd.

Jos. Rojina v Ljubljani
 v Šelenburgovih ulicah št. 5
 priporoča
elegantne obleke po meri
 iz pristnega angleškega blaga.
 Priporoča svojo zalogo izgotovljenih oblek, plaščev
 iz tirol. nepremočljivega lodna. Najsolid. postrežba.

Julija Štor
 v Prešernovih ulicah št. 5.
 poleg Mestne huanilnice
 Največja zaloga
 moških, ženskih in otročjih čevljev
 iz najboljših tovaren, domačih in tujih.
 Turistom priporoča pristna gojserske gorske čevlje
 Zmerne cene.
 Solidna postrežba.

Prodaja na debelo.

 Prodaja na drobno.

Ustanovljeno leta 1832.
 Priznано najboljše **Oljnate barve**
 zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo
 vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z
 jako majhno množino pobarvati veliko površino,
 razpošilja po nizkih cenah
Adolf Hauptmann
 v Ljubljani
 prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža,
 laka in steklarskega kleja.
 Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.
 Ilustrovani ceniki dobe se brezplačno.

Najcen. in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz Bremna v New York
 s cesarskimi brzoparniki „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhem d. Grosse“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
 Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za
 vse proge ameriških železnic dobite v **LJUBLJANI** edino le pri
Edvardu Tavčarju, Kolodvorske ulice št. 35
 nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“
 Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. — Vsa pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brez-
 plačno. — Postrežba poštna, realna in solidna.
 Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Arizona, Utah, Wioming, Nevada, Oregon in
 Washington nudi naše društvo posebno ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.
 Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kako? Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo,
 Singapore v Avstralijo itd.

Krup
 vzhujajoče!
 Namesto
18 K
 samo
7 K

**Krasna remontoir-
 Gloria-
 srebrna ura**
 s 3 močnimi pokrovi, bogato gra-
 virana, natančno tekoča, 3 letno
 jamstvo, proti povzetju
samo 7 kron
 Tovarna za ure: **Heinrich Weiss**
 Dunaj, XIV/3., Sechshausenstr. 5/7.

Velika zaloga zlatih in srebnih žep-
 nih ur, stenskih ur, vsakovrstnih
 optičnih predmetov. Zlatnine in sre-
 brnine. Cene nizke.
 Cenovniki zastoj
 in franko.
Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg

Oglejte si — **poljedelskih strojev**, slamoreznic, čistilnic,
 največjo zalogo mlatilnic, gepelnov in
 preš za grozdje in sadje, štedilnikov, peči, železnih na-
 grobnih križev itd. pri
FR. STUPICA v LJUBLJANI
 na Marije Terezije cesti št. 1
 in na Valvazorjevem trgu 6, nasproti Križanske cerkve.

Ravnoram zamorete kupiti vsak
 čas po najnižjih cenah traverze,
 železniške šine, cement in vse
 druge stavbne potrebščine,
 razno orodje, sesalke za vodo,
 vino in gnojnice, vseh vrst
 tehtnice in uteži in vse druge
 v železninsko stroko spadajoče predmete.

Gričar & Mejač
 Ljubljana, Prešernove ulice
 Največja izbira izgotovljene obleke
 za gospode, dame in otroke.

Priporočajte
 povsod
„Naš List“

„Flox“
 je fotografičen aparat, s
 katerim lahko fotografira
 vsakdo brez da bi se
 prej kaj učil. S tem apar-
 atom se napravljajo po-
 dobe v velikosti 5x7 cm
 in stane eleganten s kom-
 pletno opremo in navo-
 dilom samo K 6.—. Raz-
 pošilja po povzetju
 H. Weiss, Dunaj, XIV/3.
 Sechshausenstrasse 5/110.

MALOKRVNE
 nervozne
 in bolehave osebe kakor tudi
slabotne otroke
 Krepča edino le
ZELEZNATO VINO
 LEKARNARJA
PICCOLI-JA v LJUBLJANI

Izborno zalogo vsakovrstnih novih in starih vin v sodih in steklenicah priporoča

ANTON MÜLLER

vinotržec v Domžalah

(Kranjsko).

Samo 3 krone

stane dobra

električna žepna svetilka

la nadomestna baterija 80 vin.

Razpošilja po povzetju

Henrik Weiss • Dunaj

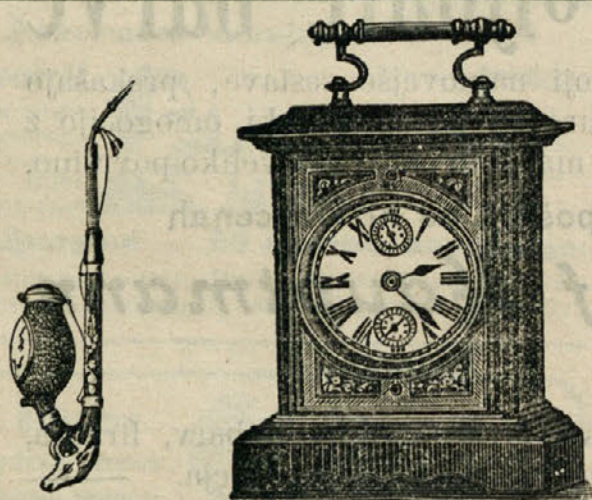
XIV./3, Sechshauserstrasse 5/7.

Žene!

Zastajanje krvi itd. ozdravlja

P. Ziervas, Kalk b. Köln (Nemčija) št. 245.

Gospa G. v M. piše: „Vaše sredstvo je hitro pomagalo.“ — (Prosi se povratne poštnine.)

Lovska pipa

iz lesa izrezljana s porcelanastim vložkom. cena za komad K 2.20

Ako se naroči oba predmeta ali od enega več komadov, pošljemo poštne prosto! Razpošilja po povzetju Siegr. Jellinek, Dunaj, XII/2, Gierstergasse 2/13.

Budilka

v finem nikelnastem okrovu, da dobro gre, se jamči, prav lep okras za sobo, cena za kom. K 7.50

Veliko presenečenje!

Nikdar več v življenju take prilike! **600 komadov samo gld. 1.95.**

1 krasno pozlač. preciz. ura z verižico, s 3 letnim jamstvom, 1 mod. svileni kravata za gospode, 2 fina žepna roba, 1 prstan za gospode z imit. biserom, 1 eleg. broša (novost), 1 par gumbov z imit. briljanti, 1 žepno zrcalo, 1 denarnica, 1 par manš. gumbov, 3 naprsni gumbi, vse double-zlato s patent. zapono, 1 album 10 najlepših slik sveta, 3 šalj. predmeti, velika veselost za mlade in stare, 1 nikeln. tintnik, 20 važnih dopis. predmetov in še 500 raznih predmetov za dom neobhodno potrebnih. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja samo gld. 1.95. Pošilja po povzetju, ali če se denar prej vpošlje, Dun. centr. razpošiljalnica P. Lust, Krakov 427. Kar ne ugaja, se zamenja.

Pošljite 50 krajcarjev

v znamkah. Zato dobite 3 veleffne higienične vzorce, 6 vzorcev 90 kr., 12 vzorcev 1 gl. 70 kr., 25 vzorcev 3 gl. 40 kr., poleg najnov. ilustr. cenovnika in navodilo za uporabo franc. in amer. gum. predmetov, tucat od 45 kr. naprej. V zalogi so vse kurioziteti, mnogo novosti, izdeluje vsak gumasti predmet. — Najcenejše in direktno se kupi le pisмено naročilo. Diskretna pošiljatev. **H. Auer**, zaloga tov. gum. predmetov. Dunaj, IX./2, Nussdorferstr. 3/313.

Popravila točno in poceni.

Nad 5000 filijalk po vsem svetu

Pazi naj se, da se nakupuje samo v naših prodajalnah.

Naše prodajalne se vse poznajo po tem znamenju.

Stari stroji se zamenjajo.

Singer Co. akeijska družba za šivalne stroje

Ljubljana
Sv. Petra cesta 4.

Kranj
Glavni trg 192.

Novo mesto
Veliki trg 88.

Kočevje
Glavni trg 79.

Zaloga olja, živank in posameznih delov • Najboljše je najceneje

Le „Zvezdna“ cikorija

iz Prve jugoslovanske tovarne za kavine surogate v Ljubljani

je pravi slovenski izdelek!

Pozor, gospodje in gospodične!

V svoji lekarniški praksi, ki jo izvršujem že več nego 30 let, se mi je posrečilo iznajti najboljšo sredstvo za rast las in proti njih izpadanju **KAPILOR št. 2**. Povzroča da postanejo lasje dolgi in gosti, odstranja prah in vsako kožno bolezen na glavi. Naročila naj bi si ga vsaka družina. Imam premnogo zabvalnic in priznalnic. Stane poštne prosto na vsako pošto 1 lonček 3 K 60 h, 2 lončka 5 K. Naroča naj se samo od mene pod naslovom

Peter Jurišić
lekarnar v Pakracu št. 68 v Slavoniji.

Slovinci spominjajte se podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi!

C. in kr. dvorni založnik Papežev dvorni založnik

lekarnar Piccoli Ljubljana

Dunajska cesta (lekarna pri angelju)

opetovano odlikovan, priporoča nastopne preizkušene izdelke:

Malinov sirup,

najskrbneje prirejen iz aromatiških gorskih malin, je izredno čist izdelek, neprekosljive kakovosti, pomešan z vodo da prijetno in žejo gasečo pijačo. Steklenica 1 kg sterilizirana, velja K 1.50, 1/2 kg steklenica K — 90, poštni zavoj, netto 3 kg, franko zavojnina in poština K 5.60. Razpošilja se tudi v sodčkih po 10, 20, 40 in več kg.

Železnato vino

vsebuje za slabokrvne in nervozne osebe, blede in slabotne otroke lahko prebavljiv želez. izdelek. 1 1/2 lit. stekl. 2 K.

Tinktura za želodec

je želod. krepi. je, tek vzbujajoče, prebavo in odprtje telesa pospešujoče sredstvo. 1 st. 20 v.

Naročila se točno izvrše proti povzetju.

„BIBE“

brezalkoholna pijača iz sadnega soka. Pomešana z vodo da prijetno, žejo gasečo ter redilno in za prebavne organe zdravo pijačo. Steklenica 1 K.

Podružnica v Spletju

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Celovcu

Delniška glavica:

2,000.000 K

v Ljubljani

obrestuje vloge na knjižnic in na tekoči račun od dne vloge do dne vzdiga

po 4 1/2 %

Res. fond:

200.000 K

Glavni dobitek:

400.000 K

300.000 „

Ponuja k žrebanju **1. julija:**

Promese na **Dunajske komunalne srečke** po **15 1/2 K**
Promese na **kreditne srečke** „ **18 „**